

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Kuzs József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Hallgatás.

Küszöbén állunk a parlamenti élet megújulásának. Bizonyára nemcsak az alkotásokra irányuló reformtörekvések, hanem az azokkal szemben álló makacs, elkeseredett küzdelmek is újfönt napirendre kerülnek.

Komplikálja az amugy is zavaros politikai helyzetet a még mindig függőben levő egyház és állam közötti hatalmi kérdés, melynek czélszerű, békés kiegyenlítése minden valódi hazafinak hű óhajta.

Történtek a közelmúltban s valószínűleg a jövőben is fognak történni olyan esetek, melyek csak növelni fogják az általános közéleti izgatottságot.

Az ellenzék, saját politikai szempontjából épen úgy, mint a múltban, e kérdéseket ügyesen fölveti és a kedélyekre apellálva, minden más fontos napirenden levő kérdésekkel összebonyolítja.

A nagy közönség aztán akarva, nem akarva, az ellenzéki szemüvegen keresztül szemléli a legegyszerűbb, pártkérdéssé nem is tehető viszonyokat és így a legferdebb helyzetekbe sodortatik.

Ki ebben a hibás? Valljuk meg őszintén, hogy jórészt a szabadelvű párt korifeusainak közönye.

Nemrég az egész ellenzék élén apponyival meg Irányival egyértelműleg tüntetőleg helyeselte a kormány és Csáky Albin gróf vallásügyi politikáját s ime, ma egész más hurokat pengetnek, sőt ok nélkül lelkiismeretlenül megkondítsák a katolikus vészharangot,

Mire való ez? Miért nem állnak elő pártunk előkelői és mért nem vágják az ellenzék szeme közé a köpenyeforgatást? Mi hivei vagyunk annak, hogy nema kedélyekre, az elmékre kell hatni; de ezzel nem értünk mindig célzt a nagy tömegeknél; hanem egy kis epével, egy kis hangulattal is kell ilyenkor hatni. Ebben ugyan nem fogjuk az ellenzékét tullicizálni és tulkiabálni soha. Ezt nem is kívánjuk, de elérhetjük azt, hogy a kérdésekbe mélyebben be nem hatoló nagy közönség ne a szélsők álláspontjáról kiindulva vizsgálja a politikai kérdéseket, hanem az igazi, helyes álláspontjáról.

Az ellenzék a legcsekélyebb dolgokban is rögtön pártállást foglal, ezeket nagy politikai kérdésekké fujja föl és kiadja a jelszót összes vidéki klubbjai-
ban, a hol folyton vitatják azokat. Nálunk, bármennyire vádoljanak pártpolitikával, pártélet nincs. Az egész országban, a fővárost kivéve, nem vitatjuk az

ügyeket, mint párt, és így átengedjük az egész teret az ellenzéknek.

Ideje már, hogy a szabadelvű párt vidéki klubbjai életet nyerjenek; szervezve legyünk országosan, s ha megtámadnak bennünket itthon helyi kérdésekben országos politikai okok előreránczálásával, mi se maradjunk vesztegen és védelmezzük az országos szabadelvű politikát szívvel-lélekkel, mint a hogy ez szükséges is, kívánatos is.

Belföld.

A zágrábi érseki szék. Az „Agramer Zeitung“ illetékes helyről fel van hatalmazva annak kijelentésére, hogy a bécsi és budapesti lapok azon híre, miszerint Vuchetich kanonok Csáky gróf miniszterhez levelet intézett volna a melyben a zágrábi érseki székre való jelöltségéről lemondott, teljesen alaptalan.

Az elköresztelési kérdés. A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület, Miskolczon tartott gyűlésén Fejes István, s. a. ujhelyi lelkész indítványára, a következő határozatot foglalta j gyűzőkönyvbe: hívja fel az egyh. kerület az országos zsinatot: Tegye tanácskozás tárgyává a nagyfontosságú kérdést és úgy az államkormányánál, mint — szükség esetén — a törvényhozásnál tegyen lépéseket a megzavart jogrend helyreállítására, még pedig aképen, hogy vagy az 1868-iki törvény, a benne levő elvnek sérelme nélkül, pótolassék ki úgy, hogy az minden irány-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Szerelmi politika.

Azt hittem egykor, úntig elég,
Ha a férfi ig z szerelemtől ég. —
Ha szívem a nőért hűn dobog,
Ő is bizonyára szeretni fog.

Hivém, hogy a szerelem szava
Tud ám hódítani egy maga.
Ha tisztán érez a hű kebel,
Nem kell soha furfang, harczai csel.

Elég, ha kitárom szívemet,
Elég, ha sohase színlelek,
Elég, ha szemem reá ragyog,
Elég, ha szerelmes s hű vagyok.

Hivém, amit érzek, érzi ő,
S a férfi szívébe lát a nő,
És tudja azt, mit a férfi tud,
És tudja, mi igaz s mi hazug . . .

Hohó, mi család, mi balga a hit!
Ha dobban a szíved, oh ne hidd,
Hogy azt majd éppen úgy érzi más,
Csupán a tiéd a dobbanás.

Ha egy szél villan lelkedén át,
Ne hidd, hogy más nem épp oda lát,

Mindenki saját vágyának él;
Csupán a tied a büszke czél.

Azért, ha szíved sikerre tör,
Ha czéled a birási gyönyör,
Azt lesd ki, azt talál ki hamar,
Mi néki kell, amit ő akar.

Igaz érzelmet föl sohse társ,
Előbb az ő érzelmire várj.
Mi tiéd, nem kell neki soha,
Mi úgy is övé, azt add oda.

Hadd higgye, benned fölleli ő
A czélt, mi belőle tört elő.
Igaz szívet ő nem ért soha,
Elég az igaz szív látszata.

Ki jobban számít, győz a csatán,
S ki mit sem veszthet, nyer igazán,
S boldogtalan az, kit szív szeret,
S szerelmet arat, ki nem szeret.

Palágyi Lajos.

A papkisasszony regénye.

— Elbeszélés. —

Vértesi Gyulától.

(Vége).

— Mosolyog rajta? Különbén igaza van.
Nevetésnek látszik, mikor egy fiatal gyerek-
leány végső elkeseredésről beszél.

Én! — Aki előtt, ahogy a sablon vigasztalás mondja, nyitva van az egész élet.

Bánom is én, ha be lenne is csukva. Utálat, undor fog el, ha nyitott kapujára gondolok. Nem kell nekem semmi sem hitvány, unalmas gyönyörűségeiből.

— Hiszen nem is ismeri azokat.

— De ismerem. Hiszen mióta öntudatra ébredtem, mióta gondolkozni kezdtem, ez az egy dolog az, amin tépelődöm, ez a gondolat az, ami közel visz a megőrüléshez, hogy micsoda nyomoruságos élet vár egy ilyen magamforma lányra.

Férjhez kell mennie, hogy megélhessen. Elveszi egy szegény ember, a ki tegyük fel, hogy szereti — de meddig? mig az első betöltetlen vágy fel nem állítja köztük a korlátot. Óh, a szegény emberek komiszak a maguk szegénységében. Elkeserednek, rosszak lesznek — s belőlem is lesz majd egy olyan unalmas, idő előtt megvénült asszony, mint a mama — s belőle meg, abból a szerencsétlenből, a ki elvenne, egy olyan korbely, durva ember mint az apám. Miért ne mondanám meg ezt ilyen nyíltan, hiszen tudja maga azt rég, tudja az egész világ — az apám gyönyörű dolgain nevetnek a darlai kávékompániák

És ilyen lenne az én életem is! És ettől remegek, ettől irtózom. Ne beszéljenek nekem a szegény emberek házassága idealizmusáról — a

ban végrehajthatók és a törvény iránti engedelmesség bárkinek is lehetetlenné tétessék; vagy pedig, ha ez bármi okból elérhető nem volna, akkor az előzetes, egyéb egyház-politikai kérdések megoldása mellett mondja ki az állami törvényhozás a teljes vallásszabadságot és a felekezetek közötti jogegyenlőséget, kapcsolatban az általánosan kötelező polgári házasság behozatalával.

Az 1893. évi közös budgetet, mint a N. Fr. Presse jelenti, Bécsben vasárnap végképen megállapította a közös miniszteri értekezlet. A már tavasszal elkészített előirányzatot lényeges változásokat tettek. A hadügyi költségvetés többlete 5 milliót tesz ki. Kisebb változtatásokat a zártanácskozásnál csak a tengerészeti budgeten tettek. Egészen véve a hadügyi kormányzat tartózkodott attól, hogy az 1893. évi előirányzatnál nagyobb követelésekkel álljon elő, úgy látszik, hogy a két évi szolgálat kérdésének Németországban való fejlődését akarja bevárni, mielőtt ugyanebben az irányban nagyobb reformokhoz fogna.

Külföld.

A francia köztársaság most az ünnepélyek egész sorát üli. Tegnapelőtt leplezték le Valmyban, a nagy forradalom egyik jeles tábornokának, Kellermannnak szobrát, ki száz évvel ezelőtt a Franciaországba betörő porosz hadaknak az Ardennes hegységben útját állta. Maga a csata inkább ágyuharc volt, de azért a porosz táborban időző nagy költő, Goethe felismerte messzemenő jelentőségét s azt mondta róla: E perctől fogva új korszak kezdődik a világtörténetben. E szavakat tegnap Bourgeois miniszter, ki a kormányt Valmyban képviselte, idézte s lelkesült szavakban fejtegette az ünnepély jelentőségét. Különben a valmyi csata százados évfordulóját tegnapelőtt Párisban is megüzték. A várost fellebegtették a mai napra, mely az ünnepély központja lesz. Száz évvel ezelőtt, szeptember 22-én kiáltották ki Franciaországban a köztársaságot s a mostani republikánusok természetesen sietnek az eseményt kellően értékesíteni. A mai ünnepélyek színhelye a Pantheon. Eleinte úgy tervezték, hogy maga Carnot olvassa fel az ünnepi beszédet. De a sajtó egy része a napokban élesen állást foglalt Carnot ellen s azt hangoztatja, hogy nem kell őt másodszor is köztársasági elnökké megválasztani. Ezt Carnot oly rossz néven veszi, hogy ma nem akar beszédet tartani. A Pantheon-ünnepéyen ezuttal a francia

akadémia is képviselve lesz, noha nagy többsége a monarchia híve. A minisztertanács tegnap a parlamenti ülészek megnyitása ügyében is határozott s a megnyitást okt. 28-ra tűzte ki.

Merénylet a csár ellen. A napokban, a csár és egész családja jelen volt az ivangoródi hadgyakorlatokon. A Novoje Vremja most azt írja, hogy e hó 12-én a hadgyakorlatok alatt nagy szerencsétlenség történt, a melynek a csár kisérétéből három ember áldozatául esett. A Vannovszkiji erőd ellen intézett támadás alatt egy ágyú véletlenségből rossz időben tüzelt s ez által súlyosan megsebesült a csári kíséretből három szolga. A csár erről az esetről akkor értesült, mikor éppen a vonatra akart szállni, hogy Ivangoródot elhagyja. A csárnéval és a nagyhercegekkel rögtön visszatért a szerencsétlenség színhelyére, a hol a csár orvosai éppen azzal voltak elfoglalva, hogy a megsebesülteknek az első segélyt nyújtsák. A csár parancsára a sebesülteket a csári vonatra vitték s a legközelebbi kórházba szállították. Így írja le ezt az esetet a félhivatalos Novoje Vremja. Ebből a közleményből már első tekintetre is kéri az a tendencia, hogy egy, a csár és családja ellen intézett merényletet eltusoljanak. Először is nagyon feltűnő, hogy a csár és családja már ugyanaznap hagyta el Novgorodot, mikor oda érkezett, holott őt napra volt ottani tartózkodása megállapítva. Még feltűnőbb az, hogy a „véletlenségből” elsült ágyú három embert megsebesített; ez csak is úgy történhetett, hogy a véletlenségből elsült ágyú, véletlenségből golyóval volt megtöltve, noha a hadgyakorlatokon egyáltalán nem szokás golyókkal lövöldözni. Legfeltűnőbb pedig az, hogy mikor a csár az ivangoródi vasuti állomástól a szerencsétlenség színhelyére visszatért, ott találta saját orvosait, a kik a megsebesülteknek az első segélyt nyújtották. Valamennyi jel arra mutat, hogy az a véletlenül esett ágyúelűvés a csárnak és családjának volt szánuva. Annál inkább, mert elképzelhetetlen, hogy a csár a novgoródi vasuti állomáson legyen, cselédsége pedig a vannovszkiji erődnél ácsorogjon. Ez az eset azt bizonyítja, hogy a csár élete már serege közepette sem biztos.

Egészségügyi tanácsok.

(Kolerajárványos időkr.)

Hál Istennek nemcsak városunkat, de még Magyarországot sem fenyegeti a koleraveszély közvetlen közelből, de azért nem tartjuk feles-

legesnek olvasóinkkal megismertetni az alábbiakban azokat az egészségügyi tanácsokat, melyek a járvány kitörése esetén való magatartást megszabják.

Az ember akkor kerül el a ragályt, ha lehetőleg távol tartja magától a kolera bacillusait és olyan erőben, egészséggben iparkodik megmaradni, hogy még az esetleg beléje jutó bacillusok se vehessenek rajta erőt.

Kerüljük a fertőzött helyeket. Beteget ne látogassunk, temetésre ne járjunk. Ne menjünk olyan helyre, a hol sok ember összejön. Hiszen a vásárokat is eltöltik olyankor.

Ne lakjunk szennyes házban. Persze a legjobb, ha az ember csak a maga családjával lakik egy házban. De a hol több család lakik is, egyik család vigyázzon a másikra, hogy a tisztaságot mindenben megtartsák. Nagyvárosban nem jó nagy házban lakni; a hol sok család lakik együtt, nehéz a nagy házban szigorúan megővni a tisztaságot.

Különösen az árnyékszékeket kell tisztán tartani. A mig valamely házban nem volt koleras beteg, elég a 20 százalékos vasgálicz vagy a 10 százalékos rézgálicz beöntözése. Ha van koleras beteg, ezt nem szabad oda eresztetni, hanem ürülékét kell előbb fertőtleníteni. Ha mégis ment volna koleras ember az árnyékszékre, karbolos vízzel kell azontul a gáliczos vizet főlváltani s még a deszkát is gondosan fertőtleníteni kell.

Falusi árnyékszékekbe naponként földet szórjanak a karbolsav beöntésén kívül. Igen jó erre a célra a fűrészporsó is. Éppen most kapunk levelet egy olvasónktól, a ki elmondja, hogy az 1866-ik évi járvány idején egy plébános úgy védte meg faluját a kolera ellen, hogy a kolera hírére összeszedette a néppel az összes fűrészporsót, hogy minden házban legyen elég. Aztán naponta többször is beleszóratta az árnyékszékekbe és pöczegdrókkba. Ez nagyon ésszerű eljárás volt a rothadó matéria megköttetésére, szagtalanítására.

Fürdés ajánlatos, de legjobb, ha az ember otthon fürdhet, nyilvános fürdőbe pedig vigyen hazulról tiszta lepedőt.

Élete módjában ne térjen el senki attól, a mit megszokott. Ne tölje tele magát hasmenés ellen való szerekekkel, koleracsöppkekkel; de másrészt kerüljön minden hashajtó szert, kivált a némely helyen állandó háziszerül használt svájci pirulákat.

Az étkezésben kerüljük a nehezen emészthető ételeket, valamint a gyomrot könnyen elrontó gyümölcsöket. Ne együnk nyers ételt, for-

szegénység leszedi a lélek zománczát s az az unalmas, szűk kör pedig, melyben mozogniok kell, az egyhangú élet, különösen ha fizikai munka nem meríti ki őket teljesen — rosszakká teszi.

Nem mentségük ez, csak tetteik magyarázata. Az ember rossz lesz unalomból is. Látja, az apámnak sincs elég temetése, esketése meg keresztelese, — azért ér rá majd minden nap berándulni a városba.

Es nézze, milyen állapotban kerül onnan vissza.

Rekedt kiabálás hallatszott az utca felől. A hazaérkezett tiszteletes ur megmagyarázta valamelyik hívének, hogy ha istenben boldogult Répás János uram hátralékos papi adóját ki nem fizetik, hát ő bizony kiprédikálja honap, hogy Répás uramnak is úgy fogják mérni oda-fent a menybe i boldogságot, mint ő mérte a papjának a kompetenciáját.

— Gyalázatos népség, kedves öcsémuram — pattog Ároky Mihály tiszteletes ur, nagy haragosan becsapva maga után a kertajtót. De egyszerre mosolyra derül az arca, mikor meglátja bent a lugasban ülő Milikét.

— Ah, itt vagy kicsikém. Gyere csak ide kis madaram,

Mikor azután látja, hogy a kis madár nem igen akar hozzá repülni — maga lépeget oda, felé hajlik, hogy meg csókolja, de bizony majd-hogy reá nem dől, mert a talaj nem igen biztos a lábai alatt — s mig előre csucorított

ajakkal keresi a leány ajkát, az félrefordul s az apai csók a levegőben csattan el.

— Látja, ilyen leány ez, nem hagyja magát még az apjának se megcsókolni, — no de majd megjuhászodik ő kelme — csak eljőjön az igazi, a kiért megdobban kis szivecském — ugy-e kis szivecském — hehehe. . . S olyan jóízűen kaczag, mintha a világon a legmulatságosabb dolgot mondta volna el.

— Persze, hogy jobban is illik a csók egy olyan kis pörge bajuszra, mint az uram-öcsémé is például.

— Apám! pattant fel, dühtől szikrázó szemmel a leány — s a mint végignézi a becsipett, vigyorgó embert — ebben a tekintetben benne van lelke egész utálatosa, megvetése.

— No gyerekek csak maradjatok itt, jövök mindjárt — hozok fel egy kis bort.

— És ez az én apám. Ilyen ő igazi valóságában. Mit bánja ő azt, ha a szegénytül ki is égne a lánya arca. Mit banná ő, ha egymást átölve látott volna is itt? Hiszen különben a jó boltos is örül, ha nézegetik a portékáját, az eladni való portékáját.

— Hátha valaki az igazi árát igézné meg ennek a portékának: egy odaadó, nagyon szerető szívet, mely nem ismerne más feladatot, mint önt boldogítani.

— Annak is azt mondanám, hogy nem vagyok eladó — mondja kűszkén, daczosan a szép leány.

— No kedves öcsém itt a bor. Az egész világ egy fakovát se érne e nélkül. Pedig ma-

holnap megessi ezt is a fillokszera előlünk. Nagy bolond volt az öreg Noe, hogy ezt a csunya férget is becipelte a bárkába. Igyunk, sohase halunk meg!

IV.

És alig két hónap mulva elköltözött atyái közé, a kik valószínűleg nagy lakomát csaptak az égben az ő tiszteletére.

Mert nem szükséges éppen mindent elhinni, amit az öreg Viczmádné össze-vissza beszél, a nagytiszteletű ur öltöztetése közben, a többi ott settenkedő asszonynépséggnek:

— Nem álmodtam lelkeim, isten bizony nem álmodtam — ugy láttam a két szememmel azt a nagy fekete macskát, mint ihol la, ezt a csizmát, amit a lábára húzok.

Nagy fekete ál at volt, kiülő zöld szemével, majd lenyelt — s a száján, isten ugy segéljen, tüzláng csapott ki.

— Higyjék el kigyelmetek, hogy a rossz lélek volt, — várokozott a nagytiszteletű ur lelkire.

— Hej, nem is kerülhet ő a menyországba. Rég eladta a lelkét az ördögnek.

— Es öltöztetik a felpuffadt, merev, hideg alakot mind n kegyelet, minden számalom nélkül — s mikor azután teljesen rendbehozzák, s a nagy hüvös szobában ott hagyják egymagára, bejön a halotthoz az a szép daczos leány s egy könnyesepp nélkül, a részvét egy paránya nélkül nézi apja hideg arcát, félig lecsukott szemét.

Ugy érzi, hogy most már el lett háritva

ralatlan tejet, se vaját. Ezek, vagy mint az emésztést rontó ártalmak hatnak, részint egyesenesen a kolera csiráinak vívíei lehetnek.

Az ivóvíz igen könnyen terjesztője lehet a kolerának. Olyan kutból, mely közel van az árnyékszékhez, csatornához, pöczegödörhöz, szemétdombhoz, egyáltalában ne igyunk. A jó vizű kut, sőt a vízvezeték vize is gyanús, mert igen sok az alkalom a bacillusok bejutására. A hol nyitott kutból hordjuk szét a vizet a faluba, nem szabad megengedni, hogy mindenféle edénnyel, kannával merjék a vizet, legyen a kuton jó vödör. Az ivóvizet ártalmatlanná tehetjük, ha Pasteur Chamberland szűrőn szűrjük meg, csakhogy ez drága, 40—60 frt az ára. Azonban biztos tisztító mód a viznek kellő felforralása is. A járvány ideje alatt csakis forralt vizet szabad inni, természetesen lehűtve, az izét meg lehet javítani citromlével, egy-két csepp sósavval, borral. hol folyóvizet isznak, ott előbb homok-zűrőn szűrjük meg s aztán forralják föl a vizet. Nagyon fontos feladatuk van járvány idejére hazai ásványvizeinknek, melyek rendes ivóvízül használhatók, különösen azok, melyek töltésére gépet használnak.

Ajánlatos a mértékletes borivás, akár fehér, akár vörös boré, a kik hasmenésre hajlandók, inkább vörös bort igyanak. Ebéd után a fekete kávé, kevés konyak vagy boróka, mint az emésztés segítője, szintén ajánlható.

Edzett testü ember nehezebben kap kolérát, de a ki a járvány idején kezdené magát edzeni, meghülés folytán kerülne bajba. — A meghülés ugyanis szintén hajlandósítja az embert a kolérára.

Kicsapongások, éjjeli mulatások részint a test gyöngítésével lesznek a járvány szövetségei, részint pedig mivel a mulatók a járvány fészkeihez férköznek közelébb.

Szerbia helyzete.

Azoknak az alarm híreknek melyek a magyar lapokat bejárták teljes megczáfolását nyújtotta Avakumovics miniszterelnök a P. K. belgrádi levelezője előtt, kijelentvén elő te, hogy a legújabb időben Szerbiáról terjesztett összes lázadási hírek nem mások, mint szánt-szándékosan Szerbia hitelének megromlására irányított koholmányok.

Nagyon sajnálom, hogy éppen a magyar lapoknak egy tekintélyes része oly rosszul van Szerbiáról értesülve és hogy viszonyainkat behatóbban nem tanulmányozzák, hanem készpénz

gyanánt veszik az innen kicsapott problematikus existenciák irka-firkáit.

Nagyon örvendenek, ha a budapesti lapok, komolyan gondolkozó és a helyzetet úgy amint van felfogó férfiakat küldenének le Szerbiába, kik nemcsak Belgrádban, hanem egész Szerbiában tanulmányozzák a mi politikai, pénzügyi és közgazdasági viszonyainkat.

Ily esetben a kormány igen szívesen utasítaná az ország belsejében is az összes hatóságokat, hogy az illető uraknak minden tekintetben segítségükre legyenek és a szükséges felvilágosításokkal szolgáljanak.

Meg vagyok győződve hogy az ily alapon irt szerbiai tudósítások nemcsak hogy más képet nyújtanának Szerbiáról, hanem még nagyobb hozzájárulnának a legbensőbb szomszédi viszony megsziárdulásához.

„Szavamra mondom önnek, Szerbia összes vidékein a legnagyobb csend és rend uralkodik, az alkotmányos mozgalmak ugyan az egész országban megkezdődtek, de eddig még semmi szabályellenes esetről nincs a kormánynak tudomása. Lázadásról abszolút szó sem lehet.

A mi a választásokat illeti, biztosítom önt, — hogy éppen a kormány érdekében fekszik, hogy a választásoknak teljesen szabad folyás engedjék és a belügyminiszter már intézkedett is, hogy a választások szabadon folyjanak és a közigazgatási hatóságok a polgárok jogaiba avatkozni ne merészeljenek.

„Mi nyugodtan várjuk a választások eredményét: ha a nemzet többsége bennünk helyezi bizalmát úgy megkezdött erélylyel és becsületes munkával fogunk hozzá látni Szerbia konszolidálásához, ha pedig a radikálisoké lenne a győzelem, úgy meg fogunk hajolni a nép akaratára és ismét letesszük azok kezeibe a kormányt, kiknek kormányzását Szerbiára károsnak tartjuk.

Előttünk Szerbia alkotmánya szentség; hisz éppen a mi pártuk volt az, a mely Szerbiának alkotmányt és parlamentáris életet adott.

Apróságok.

(A német császár csizmasarkai. — A lutheránus tállaiak. — Román romantik. —)

Vilmos német császár egy diszszemlén való lovaglás közben árokba bukott és ez alkalommal egyéb baj nem érte, minthogy egyik csizmasarka leszakadt. A császári csizmasarkot — a mint olvassuk — valami jámbor hentesmester találta meg s egy angol turista meg is

vette a csizma sarkát 3 font sterlingért. A becsületes találó erre vérszemet kapott és hamarjában — egy másik csizmasarkot kerített elő, a melyet „császári czimen szintén rászózott valamely urra, míg a turpisságot végre észrevették és a derék alattvalót letartóztatták.

Igy a lapok. Minket azonban másról értesítenek. A francia követség érdeklődött nagyon a csizmarészlet iránt, mert esetleg föltehetette, hogy a levált sarok volt a német császárnak — achillesi sarka! Gyanakodott a berlini rendőrség is, annál fogva jobbnak látta annak — lefoglalását.

— „Elégedjenek meg a francziák“ (mondá a német császár) „annak a csizma saroknak a nyomával, a melyet annak idejében a császár nagyatyja utalványozott ki — Benedeti urnak!“

IX. Pius pápának egy időben tálljai bort küldött volt a magyar püspöki kar, ezzel a felirattal.

Pontificem summum talia vina decent. . . Kussuth is megérdemelte tőlük a küldött 24 üveg régi tálljai bort.

Az sem volt utolsó lutheránus gondolat Tálljától, hogy mialatt Kossuthot ünneplik, Tállja egy utcáját elnevezték Mária Valéria utcának.

Demonstrációk készülnek a laczfalvi pap elfogatása miatt! Lukácsiu lenne a románok apostola? Mily elentéte az evangyéliumi Lukácsnak, mikor a bibliája vérel van megírva s gyülöletet tanít! Valóban romantikus az a román politika!

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalánál szept. 22-én: változó felhőzet, északon csapadék, meleg.

az az akadály, mely élete boldogságának útjába állott.

Nem is affectálja a fájdalmat, bánja is ő, ha másnap a temetés napján az egész gyászoló gyülekezet csak őt nézi, s kiméletlenül sugdosnak róla mindenfelé:

— Nincs szíve, lelketlen. . .

— Hallja mit beszélnek? — fordul oda hozzám — s lehet hogy igazuk van.

— Mit sajnáljak rajta? Azt, hogy kiábrándított az élet egyetlen tiszta gyönyörűségéből. Azt, hogy megutáltatta velem a családi életet — azt, hogy megundorított a férfi névtől. —

Es mig az esperes ur nagy, öblös hangon méltatja a boldogult érdemeit, s bucsuztatja a jó férjet bánatos hitvesétől, a pótolhatlan atyát mindent vesztett lányától, — a mindent vesztett lányától, — a mindent vesztett leány könyvtelen, hideg arccsal, összeszorított ajakkal ott áll némán, s villámló tekintete szinte gyűlölettel felve tapad a koporsóra.

Es ez a tekintet később is még mindig ott villog a szemében, valahányszor csak az atyjáról beszélünk.

— Milyen boldog lehettem volna, ha más családi körben neveltek volna fel. Ha szerető boldog hitveseket, megelégedett embereket láttam volna magam körül, higgye el úgy beletaláltam volna magam ebbe a csendes egyhangu életbe, úgy beleszerettem volna ebbe a megelégedést nyújtó, falusi egyhangúságba — oh de így, megutáltam, meggyűlöltem

El, el innen más világba, ahol ha van is árny, de fény is van, ahol nem unalomból rosszak az emberek — a hol élet, eleven, nyüzsgő, hullámos élet van.

— Jól féltse a szárnyát a lepke, ha a láng körül akar repdesni.

— De minek a szárny, ha nem repülünk vele . . .

És Mili kisasszony hasznát vette a szárnyainak Ugy kirepült a darlavlögyi kis paplakból, mintha soha sem lett volna benne se.

A paplak csendes, fehér szobáiban, meg a kert virágos utain sokáig keresték a méltó arccsal — az új tiszteletes ur meg mentora, — az eltűnt kedves leány lenge alakját, és sokszor megcsendült a fülökben egy-egy rég nem hallott kedves hang — hanem azután csak szép csendesen megnyugszanak abban, amin már változtatni úgy sem lehet.

Sőt mire az ősz utolsó virágai is lehunyták szemeiket, s jött a zuzmarás, fehér tél, tiszta, fehér leplevel, mintha az elborult, két szívre is jóleső, csendes nyugalmat terített volna — s mig kint hullottak a nagypelyhű hócsillagok, és szilaj, vad nótákat fűtyölt a Mát-rából odavetődött hideg, északi szél — odabent a jó meleg vaskályha mellett elpipázgatva, szép csendesen megvallják egymásnak a nagytiszteletü ur is meg a mentor is, hogy tulajdonképpen jobb ez így, ahogy történt. Nem illett volna bé az ábrándos, ideges, bohó gyermek

ugyse az ő életviszonyaik szük, kicsinyes keretéb.

Néha, néha ugyan megvillan mindkettőjük lelkében az a kérdés, hogy nem küzd-e a kirepült kis madár, odakint a hideg fagyos világban, a megélhetés gondjaival, hogy az élet, ez a durva, vaskezü gyermek nem törte-e azóta izzé-porrá ezt a gyöngéd kis játékszert — és sok más nehéz kérdés is megüli a lelküket, de egyikük se meri felvetni, félnek tőle, hogy megsértik vele tiszta emlékét, kedves alakja visszashálló árnyát.

Es mikor egyszer alig fél év mulva megkapják a gyászjelentést, melyben Aroky Emilia kisasszony fájó szívvel tudatja szeretett édes anyjának rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát — fájó nehéz bánat száll a szívükbe, s úgy érzik, hogy most már igazán megsírat-hatják azt a nagy világban egyedül álló, szegény kis madarat.

Hát még mikor megkapták, nem is olyan nagysokára azt a levelét, melyben jó barátjai megnyugtására, hogy esetleg kétségbe ne essenek jövője fölött, azt írja, hogy művésznőnek képezte ki magát s legközelebb egy daltársulattal megy Oroszországba! . . .

A fiatal tiszteletes urnak és az ő mentorának nagyon de nagyon szomorú napja volt az a nap, mikor ezt a második gyászjelentést elolvasták.

— **A költségvetés a tanács előtt.** A városi tanács teljes ülésben tegnap tárgyalta Debreczen város 1893. évi költségelirányzatát. A Szabó József főszámvevő által összeállított budget-én csak keveset változtatott. A rendes költségvetésben a helyrendőri intézmények rovatánál 500 frttal szaporította az utczasprók fizetésére fölvevett összeget. A rendkívüli költségvetésben fölvevett a Fröbel gyermekkert segélyezésére 200, a Könyök utca kinyitására 2400 frtot. Egyszermind utasította a főszámvevőt, hogy a tűzoltási szabályrendelet által követelt kut átalakítások költségei fedezésére nézve terjesszen a tanács elé javaslatot.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Szabó István debreczeni m. kir. pénzügyi fogalmazót a h.-szoboszlói kir. járásbírószághoz aljegyzővé, gróf Dégenfeld József főispán Puky Endre végzett joghallgatót Hajdúvármegyéhez közigazgatási joggyakornokká nevezte ki.

— **Az új kórház szervezete.** Debreczen város most épült mintaszerű új közkórházát egészen új szervezet szerint fogják kezelni. Háztartását külön választják a házipénztártól; szaporítani kell a személyzetet; új kezelési és szolgálati pragmatikát kell kidolgozni és újra kell megállapítani a napi ápolási költséget. — Mindezek kidolgozása tárgyalás alatt áll s holnap d. u. egy küldöttség Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt tárgyalást tart.

— **Kossuth ünnep Dorogon.** Kossuth Lajos 90-ik születésének évfordulóját mint tudósítónk írja, H.-Dorogon is megülték. Az ünnepség reggel istentisztelettel kezdődött. Este szászteritkú bankett volt az Áron Mór, jó hírű vendéglőjében. A vacsoránál Franka Győző emelt poharat az uralkodóért kimutatni igyekezvén, hogy a Kossuth kultus a loyális érzelmekkel összeegyeztethető. Dr. Demkó Ágost nagyszabású beszédben ismertette Kossuth nagyszerű tevékenységét a negyvenes években kiemelte szabadságszeretét, a haza körül kifejtett halhatlan érdemeit. Szóltak többen Kossuthoz és a 48—49-iki honvédséget éltetve. Szilágyi János 1848—49 honvéd őrmester, ki Komáromban kapitulált, emelkedett fel pohárral kezében s könynyekig megindultan mondott köszönetet a jelenlevőknek a 48—49. napok hőseinek tiszteletéért. Kossuthot H.-Dorog városa legközelebbi közgyűlésén díszpolgárrá fogja választani. Az előkészületek, t. i. az indítvány aláírások folynak.

— **Az adóbefizetés ideje.** A városi adóhivatal eddig rendszeresen vasárnap, ritkábban hetfőn szállította be a hetenkint összegyűlt adókat az állami adóhivatalhoz. Ez a reud jövőre megváltozik. — Az állami adóhivatal ugyanis megkezdte Debreczen város adóügyi osztályát, hogy mivel a vasárnap egyéb hivatali dolgokkal van elfoglalva, hetfőn pedig a vidéki adózók veszik idejét igénybe, mindig szombat délután terjessze be hozzá felülvizsgálat végett az adókönyveket és szállítsa be az adókat. Ennélfogva jövőre a városi adóhivatal szombaton csak d. e. 11 óráig fogadhatja el az adóbefizetéseket.

— **A téli menetrend,** mely a mazyar államvasutak vonalain október 1-én életbe fog lépni, Debreczenre vonatkozólag semmi lényeges változást nem tartalmaz. Az ide érkező és visszainduló vonatok száma, érkezési és indulási ideje marad az eddigi, csupán a Debreczen—Miskolcz között közlekedő vonatok számozása lesz más, a mi azonban a közönségre nézve lényegtelen változás. Az a közóhaj, hogy Debreczenből Szatmár felé a téli idényben délelőtt indítsanak egy vonatot, most sem teljesül.

— **Tilos a dinnye árulás.** A városi tanács elrendelte, hogy közegészségügyi szempontból a dinnye árulás a debreczeni piacon október 1-től kezdve eltiltassék.

— **Az új pénz verését,** mint értesülünk, október hó vége felé kezdik meg a körmőczyi pénzverőben. Mindenekelőtt a 10 és 20 kros ezüst váltópénzt kezdik b. vonni és helyette 10 és 20 kros nikélérmekeket verni. Megkezdik azonban az ezüst- és az aranykoronák verését is, míg a bronz egy- és kétfülres k. verése utólagára marad. Forgalomba jövő évi januárban

hozzák az ezüstkoronákat és a nikelpénzeket, míg az aranykoronákat csak akkor hozza a pénzügyminiszterium teljesen forgalomba, ha bevonják az államjegyeket. A bevont államjegyek arányában bocsátják ki az új aranypénzt.

— **Uj káplán.** Főt. Kiss Áron püspök maga mellé segéd lelkészül az eltávozott Balogh József helyére Kassay Béla volt bárándi helyettes lelkészt alkalmazta.

— **El nem égetett gyapju szállítmány.** Egy híján busz napja már, hogy a Falk T. A. és fia cég részére Liverpoolból a kolerával fertőzött Hamburgon keresztül egy gyapju szállítmány Debreczenbe érkezett; két hete mult annak is, hogy a városi tanács a veszedelmes szállítmány megégetését elrendelte, de a megye a cég fellebbezése folytán nem volt végrehajtható. A tanács sietve adta meg kimerítő jelentését a belügyminiszteriumhoz a gyanus gyapju utazásának és megérkezésének körülményeiről. Már ennek is tiznapja. Azóta a veszedelmes szállítmányt elkülönítve, gondos őrzés alatt tartják és várják a miniszter újabb intézkedését, — amely folyton késik. Holott ilyen dolgokban aggasztó a késedelem, miután a gyapjut dezinficiálni sem lehet, mert az egyenlő volna a megégetéssel. A megégetés pedig fel van függesztve. Mit érnek az egymást követő rendeletek, ha azok végrehajtása ilyenféle akadályokon is hajótörést szenved?

— **Dohánytermelők figyelmébe.** A dohánytermelők értesítettnek hogy a dohányzsinórok száma és súlya az 1892. év oct. 13-án a Pallaypusztán, 1892. oct. 10. 11. 12. és 13-án Debreczen határ, újföld pusztán, az 1892. oct. hó 17. 18. és 19-én a Szepe, Ebes és Ondód pusztán, az 1892. év oct. hó 24. és 25-ik napján a Hegyes és Elep pusztán fognak hivatalosan felvétetni, a debreczeni pénzügyi szakasz által. Utasítottak ennél fogva a dohánytermelők, hogy a nevezett napokon a dohányok felvételénél jelen legyenek s érdekeiket képviseljék s esetleg alkalmas helyettes által képviseltessék.

— **A színházi előadásokat** Leszkay András színtársulata október 1-én kezdi meg. De még nincs megválasztva, hogy melyik darabbal.

— **Főúrfokra.** F. G.—a, egy helybeli birtokos természetes leánya, gyorsan rohan lefelé az elzúllás és a bűn sikamlós lejtőjén. — Ő volt az, a ki néhány héttel ezelőtt bosszúból azt a rettenetes, de hamisnak bizonyult vádat emelte apja ellen, hogy néhány évvel ezelőtt egy vidéki gazdag embert saját házában kirabolt és azután kegyetlenül meggyilkolta. — A leány tegnap megint dolgot adott a rendőrségnek. Sánta J. korcsmáros panaszt emelt ellene, hogy tőle egy 80 frtos melltűt elloptott. A leányt csakhamar elcsípték a vasuti állomásnál, éppen mikor a vonatra föl akart szállani. Beismerte hogy az ékszürt ellopta s azt nála csakugyan meg is találták.

— **Finnek Debreczenben.** Már tegnap hírt adtunk arról, hogy dr. Vikár Béla tanár és író kíséretében, aki a leánygimnázium érdekében készül propagandát csinálni Debreczenben, városunkba érkezik egy finn tudós is. — Ez a finn tudós Auvinen Sándor helsingsforski ág. hitv. ev. lelkész, aki hazája kormányának megbízásából utazza be Magyarországot, hogy az itteni egyházi és vallási viszonyokat tanulmányozza. Hosszu utazásában kíséri neje is. — Auvinen Debreczenből Egerbe utazik, ahol az erős kath. egyház mellett találni fog egy kicsiny, most szervezkedő kalvinista gyülekezetet is.

— **A „Nagyvárad“ a debreczen-létai vasut ellen.** — A „Nagyvárad“ egyik közelebbi száma erősen feljajdul a debreczen-n.-léta — bagos-derecskei vasut miatt és vezércikkben mondja el panaszát Debreczen város közönségének áldozatkészsége, életrevalósága felett, melylyel közgazdasági jelentőségét, fogalma növekedését igyekszik elősegíteni. Nagyváradai laptársunknak ez a cikk hatalmas argumentum a mellett, hogy Debreczen a lehető legnagyobb összeggel járul-

jon a tervezett vasut kiépítéséhez. E cikkből az érdekelt községek is megérthetik, hogy az ő vármegyék székvárosában, Nagyvárad közvéleményének egyik nagy befolyásu organumban, mily egyoldalulag, és mily mostohán fogják fel a vidék érdekét. Oda át csak az az igazi gazdasági érdek, az egyetlen politikai érdek, amelynek számai Nagyváradon összpontosulnak, amelyből Nagyváradnak van haszna. — Oda át felejtik, hogy a természetes összeköttetéseket még olyan mesterséges eszközökkel sem lehet megsemmisíteni, amilyen a „Nagyvárad“ cikk-írójának agyában született meg, mikor kitalálta szilágy-somlyó-széplak-p.-tamási-derecske-b.-ujfalui vasut tervét. Hiszen azt a földrajzi távolságot, mely a derecskei és székelyhidi járások községei és Nagyvárad között van, ez a vasut soha nem szüntetné meg, de másfelől semmivel sem mozdítaná elő azokat a közgazdasági érdekeket, amelyekért Derecske, Léta, Vértes, Bagos és a két Pályi olyan messzemenő áldozatok hozatalára voltak készek. Mert nem azt akarják ezek a községek, hogy vasuton járjanak be a megyegyűlésekre, hanem azt, hogy terményeiket olcsó uton szállíthassák piacra. Ezen községek ési, természetes piacza pedig nem a vasuton is megszefekvő Nagyvárad, hanem a velők határos Debreczen. Ezt a „Nagyvárad“ cikkezője is kénytelen elismerni. A vármegyének méltánytalan, igazságtalan politikája volna az, hogy csak abban az esetben támogatóna egyes vidékeinek vasut építési törekvéseit, midőn ez a nagyvárad pályaudvarba fut be; ellenkezőleg természetellenes irányu vasut építésekre kényszeríti azokat, vagy Nagyvárad kedvéért egyszerűen lehetlenné teszi a jó szándék kivitelét. Midőn Bihar megye 300 frtot szavazott meg a biharmegyei helyiérdeku vasutak törzsrészvényeire, közmunkaváltáság címén e nagy teher viselésében nem épen ugy részes lett volna-e Nagy-Léta és Derecske vidéke, mint az Érmellék, a Sárrét és Belényes-Vaskoh népe, a mely e vasut jótéteményeit közvetlenül élvezte? Tökéletesen méltányos tehát a kérelem, hogy Bihar megye közös erővel támogassa most északi községeit is, amelyeknek se nem titkos, sem nem bevallott céljuk, hogy Bihar megyétől politikailag elszakadjanak. Erre Debreczen sem törekszik. Mert Debreczenben van anyai érzék az iránt a fontos nemzeti érdek iránt, a melyet a félig oláh Bihar megyében a nyugoti és északi magyar községek vannak hivatva szolgálni, hogy a magyar faj fölényét a vármegye területe épségének megbolygatásával veszélyeztetni ne akarja.

— **Nyilvános nyugtázás.** A debreczeni munkás dalegylet f. évizeptember 11-ikén tartott zászló avatási ünnepélyen az egylet költségeire a következő szives adományok folytak be: Vecsey Imréné zászlóánya 50 frt. Vecsey Imre 35 frt. Szikszay Gyula 30 frt. Slach Lőrincz püspök 25 frt. Gr. Zichy Géza 20 frt. Bekényi Péter 15 frt. Kiss Áron püspök 10 frt. Boczkó Sámuel 10 frt. Sz. Nagy Károly 10 frt. Rácz Henrik 10 frt. Dr. Medve Kálmán 10 frt. Horváth Pál 10 frt. Puky Gyula 10 frt. Stern József és testvére 10 frt. Steinfeld Mihály 10 frt. Kiss Albert 10 frt. Rikli Géza 2 drb. császári arany. idős Csanak József 9-60 kr. Sesztina Lajos 9-60 kr. Dr. Ujfalusi József I. csász. arany. Rösler Richárd I. drb. 10 frankos arany. Ácsifjuszág 10 frankos arany. Nagy Lajos 1 drb. csász. arany. Rajcs Lajos 1 drb. angya os arany. Veres Gyula 1 drb. 10 frankos arany. Tóth András 6 frt. Munkás betegsegélyző egylet 6 frt. Fis r Nándor 10 frankos arany. Priviczter József. Kovács Sándor. Vértesi István. Szepesi Antal. Szabó Zsigmond. Rácz Lipót 5—5 frt. Mihálovics István 8 frt. Szakszó Rezső. Márk Endre. Dőre Ferencz. Stern Izidor. Kerekes Lipót. Szunyogh Sándor.

Tordai Gábor. Fekete Sándor. Dóczy Gedeon. Fodor József. Leindenfrost Ármán. Dr. Kola János. Steinakker Sándor. Dr. Király Ferencz. Tóth Gyula. Boross Lipót. Sági Gyula. Dankó Mihály. Lőfkovits Arthur. Vastagh István. Zádor Lajos. Vecsey Zoltán. Buzágh János. Koncz Géza. Farkas János. Erdélyi Ferencz. Borsi Lajos. Szilágyi József. Fazekas Sándor. Péter Pál. Ganovszky Lajos. Iparos ifjusági egyesület. Függetlenségi kör. 5—5 frt. Kovács János 5-20 kr. Gr. Dégenfeld József. Rázsó Gyula. Simonffy Imre. Dr. Medve Zoltán. Szőlősy Gábor. Szilágyi Károly. Schwarcz Vilmos. Molnár János. Nagy Ferencz. Iparos kör. Pinceszér egyesület. L. Nagy Bálint. Jánosy János. Kainer Adolf. Tiszai István. Tamási Kálmán. Braun Sámuel. Csizmadia társulat. Szabó István. Tarbay Mariska Dr. Sárváry Gyula. Dr. Bakonyi Samu. Harsányi István. Félegyházy János. Thissen Arthur. Róth Irén. Rotsnek Olga. Mácsay Ida. Kovács Laura. Dr. Bakos Imre. Kirsner Zsig. Kovács József 5—5 frt. Jelenffy Kornél. Kubacska István 4—4 frt. Pusztai Sándor 4-60 kr. Májer Emili 4-60 kr. Riez Károly 4-20 kr. Bisutka Gábor 4-60 kr. Mahlmeister Adám 4 frt. Huber József. K. Tóth Kálmán. Kostya János. Farkas Albert. Ember Pál. Simonffy István. Gebauer Károly. Véber Izidor. Náday Rezső. Király Ernő. 3—3 frt. Szacsavay Zoltán. Ruzsa Lajos. Tüdös János. K. Tóth Mihály 2—2 frt. Czégeli Vilma 4 frt. Sárváry Lőrincz 2 frt. Dr. Kósa Zsigmond 2 frt. Benyáts Emil. Ujvári József. Szabó József. Szabó Bálint. Dr. Legányi Gyula 2—2 frt. Lendlbauer Kálmán 1 frt 60 kr. Rajcs Gyula. 4 frt. B rényi Gábor 2 frt. Király Gyula 1 frt. Moldoványi Ignáczné 1 frt. Dankó Mihály 1 frt. Kis Mór 2 frt. Kálmánchelyi Mór 1 frt. Serly Ede 1 frt. Váray János 3 frt. Zickerman Herman 2 frt. 60 kr. Szabó Gyula 1 frt. Popovics Károly 1 frt. Popovics Antal 1 frt. Kulcsár Imre 1 frt. Horsi Béla 60 kr. Erős Jakab 60 kr. Balog N. 60 kr. Szabó Mihály 20 kr. Fazekas Sándor 60 kr. Összesen—832 frt. 90 kr., mely szives adományukért az egyesület nevében ez uton is hálás köszönetet mond, Debreczen, 1892. szept. 22. Kurián Gyula jegyző, Zech József pénztárnok.

Különös bosszu a vonaton. A vasuti történetek között ritkítja párját az a botrányos eset, mely pár nap előtt az érmihályfalvai vonalon Bihar-állomáson tul nyílt pályán lejátszódott. A vonat fűtője haragosa volt a gépésznek és ezért ugy boszulta meg magát ellenfelén, hogy utközben leitatatta és a gépet úgy fűtötte, hogy Biharon tul a vonatot hirtelen meg kellett állítani. Amint a vonat megállott, az utasok tudakolni kezdték, mi baj történt. A fűtő teljes nyugalommal jelentette ki, hogy a gép megrepedt és nem lehet az utat tovább folytatni. Az utasok rémülve ugráltak ki a kupékból és csak akkor nyugodtak bele sorsukba, midőn vállalkozott közülök egy, ki a katasztrófát a bihari állomásfőnökkel közölte. Biharról azután sürgönyöztek Nagyváradra, ahonnan a fűtőház főnöke egy gőzmozdonyval kiment a helyszínére. Az általa megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a mozdonyvezető leitatatta magát a sárga földig, azaz a mozdony talpazatáig és a fűtő boszujának az áldozata. Legkisebb baja volt a gépnek, vagyis csak nem volt eléggé befűtve. Mind amellet a közönség nem volt hajlandó a kompromittált mozdonyra bizni az életét és az utánuk hozott gépet csatolták a vonathoz. A másikon hazaszállították a berugott, gépészt és a boszu mesterét. Természet, hogy mindketten elnyerendik a büntetést, — amint meg is érdemlik.

A dohánycsempészek szezona immár elérkezett és ezzel együtt beköszöntött a tiszteletre méltó finánczokra nézve a nehéz idő, a mikor kitartó erővel kell szaglászni, minekutána a pénzügyminiszter megkívánja tőlük, hogy részen álljanak. Elérkezett pedig a szezona az által, hogy a dohány törése és fűzése végett ért s a zöld levelek részben már szállíthatók, sőt pipálhatók is A beérkezett jelentések azt konstatálják, hogy a dohányszüret a várakozásnak megfelelt. A mennyiség igen kielégítő s a minőségben sem igen lesz hiba. Persze, a nagy-

érdemü pipázó és szivarozó közönségre a termés minemüése jóformán alig van hatással, mert lehet a termés bármilyen bő, a dohány nem lesz olcsóbb, lévén a trafiknak a természete olyan, hogy az árakat csak fölemelni tudja. A bő, vagy a szűk termés Magyarországon teljesen egyre megy, legalább a dohányos emberre nézve, mert az 5 krajczáros kuba csak öt krajczáros kuba marad s a regalitás — regalitás. A pipázó közönségnek nincs oka lelkesedni, — örülni a jó termés miatt, mert a szüzdohány ma már ritkaság számba megy s szippantásainkkal adót fizetünk annak rendje és módjaként. A vidéken azonban még mindig akad egy kis csempészett szüz dohány s a nagy pipások már ilyenkor széjjel néznek, a mikor a dohány levele még zöld, a mikor a fináncz még nincs teljesen tájékozva és a mikor hozzá lehet jutni egy-egy kötél jó dohányhoz, a csempészek segítségével, a kik számára — mint már megjegyeztük — itt van a szezona. A paraszt ember ma már — a tavázi és nyári kiközdülés után — javában szívja a zöld dohányt, a mely nehezen ugyan, de ég, ha veszettül rossz szagot terjesztve is. Am jól esik, a mint izlik a friss búzából süttöt kenyer, a mi ujdonság számba megy s a melynek — legalább ugy tetszik — jobb íze van. Egyszóval: a dohányszüret véget ért és megkezdődött az a furfanggal, ki tartással, sokszor ököllel is végződő csatározás, a mely ilyen tájban minden esztendőben megkezdődik a csempészek és finánczok között.

Az alsó-szabolcs-tiszai-vizszabályozó társulat igazgatósága a városi tanácshoz intézett levelében a legmélyebb sajnálattal emlékezik meg arról a vesztéséről, amely Debreczen városát nagyérdemü t. főügyészenek Kovács Sándornak halála által érte. E vesztés — ugymond a társulaté is, az elhunytban az ügybuzgó és fáradhatatlan munkásságu választmányi tagot gyászoljuk. Egyszersmind kéri az igazgató, hogy a tanács még az ősi közgyűlés előtt a megüresedett helyre új tagot jelöljön ki.

Elvert csendörök. A szoboszlói csendörök két cseudöre Sütő István és Sánta József, mult vasárnap este ittas fővel mentek el az ottani önkéntes tüzoltóegylet báljára. A boros állapotban lévő csendörök a táncsteremben garázda módon viselkedtek s az egyik Sütő István, egy Fazekas Sámuel nevü fiatal embert mint mondják, minden ok nélkül arczul ütött. — Erre a csendörök és a legények közt dulakodás támadt, melynek az lett a vége, hogy Sütő csendört a többségben lévő legények ott a táncsteremben leszédtek a lábáról és elverték. Sokkal komolyabb és sajnálatosabb folytatás volt az esetnek a bál után. S. Nagy Gábor, Deres István, Adám Sámuel, Páll Pál, Fazekas Sámuel s még többekből álló legénycsapat az erdő kijáratánál a vasuti árokban és a téglavető gödrökben meghúzódva, a mit sem sejtő s gyanutlanul hazafelé menő Sánta József csendört orozva megtámadta. Az első támadó olyan súlyos ütést mért a csendör fejére, hogy az megszédült s alig volt képes védelmére kardot huzni. Az utonálló csapat aztán rárohant a kardjával védekező csendörre leterpette a földre és csunyán összeverték. Nagy Gábor, ki az első támadó volt, még ezután sem hagyta békében, hanem kicsavarva kezéből a kardot; s a védtelen ember fején két súlyos sebet ejtett. Az ügyben szigorú vizsgálatot indított a csendörparancsnokság is.

Mikor lesznek a szüretetek? A debreczeni kert gazdaságok kezdenek már foglalkozni ezzel a kérdéssel is. Sietniök is kell, mert ha még sokáig várnak, ami kevés szőlőfürt megérhetett ebben a fillokszerás, peronoszporás világban, azt mire észreveszik megeszi a darázs. A vénkerti gazdák tegnap tüzték ki a szüret idejét a jövő heti szerdára és c-ütörtökre. A többi kertek szüreti idejéről még nem értesülünk.

Közuti vasut a vágóhidhoz czim alatt lapunk szeptember tizennegyedik számában irunk egyet mást az építendő vasutró, mely kis czikkre a tervező Balla Mihály ma néhány megjegyzést küldött be lapunkhoz, kérve azok közlését. Így refectálva czikkünk ama részére, hogy a kombinációból miért hagyta ki a dohányraktárt, laktanyát, dohánygyárat sertésvásárt és a kath. temetőt, melyek mind a terve-

zendő vasut mentén fekszenek — ki jelenti, hogy mind ama helyeket bejárta s tudomást szerzett magának arról, hogy mind ezen helyekről együtt véve nem lehet két forintnál több napi bevételre számítani, miután azon helyekről kevesen járnak be a városba a kath. temetőre lehetne ugyan számítani a de csak ha az új vasut végig menne a Teleki utcán a piaczig, amire nézve akadály az utca keskenysége — így ha nem megy, a a temetőbe járók ha egyszer gyalog kijutottak a Szent Anna végéig ott már nem ülnek vasut- ra. Ami pedig a sertés vásár egy heti bevételét illeti az fele sem lehetne a vásártéri vasut egy keddi bevételének.

Különb is szerinte a vágóhídi vasut forgalmából három hónap alatt sem lehet annyit bevenni mint a vásártéri vasutnál öt nap alatt országos vásár alkalmával, hiszen akik vágatni mennek azok bizonyára szekérral mennek, melyen a bust hazahozhatják s nem veszik igénybe a vasutat.

Balla szerint a kiépítendő vasut átlagos napi bevételei lehetnek: fél vonaljegyekből 25—30 személy 5 krajczárjával ki és be: 2 frt 50 krtól 3 frtig — egész vonaljegyekből ugyanennyi személy 10 krajczárjával 5—6 frt. — összesen 8—9 frt — pedig hát a vasut fenntartásához szerinte kellene 20 frt napi bevétel, a város hozzájárulása mellett is, ehhez pedig kellene 100 utas kifele s ugyan anynyi befele.

Ezután tételenként felszámítja, hogy a vásártéri vasut kiépítésénél is áldozott a város annyit, mint a mennyit ő most kér, (megjegyezve, hogy váltókhöz nem 140 db 5. m. fát kér hanem csak 40 dbot) ugyanis adott 9 hold földet 50 évre díjmentesen, vett 20 db. részvényt 2000 trtért, adott 100 drb tölgyfa deszkát, a gáz csövek felszedéseért pedig kifizetett 300 forintot.

Végezetül pedig megjegyzi, hogy a város hozzájárulása nélkül lehetetlen kiépíteni a vágóhídi vasutat.

Mi pedig részünkről mindezek után fenntartjuk azt a véleményünket, hogy bármennyire derék dolog lenne is ha ez a közuti vasut kiépülne, s bármennyire méltányos is, hogy a város némileg hozzájáruljon a kiépítés költségeihez — de azt, hogy egy magán vállalat jövedelmezőségét egyéb ségélyeken kívül hat százalékkal is garantirozza — az aligha lehetséges, — már pedig ha a vállalat kivételére 40—45 ezer forintot számítnak a kért 2400 forint évi segély ennek felel meg.

Trafi elméség. Az olcsóbb fajta szivarok roszaságát jellemzi a következő megjegyzés, melyet egy öreg urtól hallottunk: Minthogy vannak szivarok, melyek „operas” nevet viselnek s mások, melyeknek nevék „dráma”; legjobb lenne az ugynevezett kurta szivart „népszinműnek” elnevezni, a másfél krajczáros pedig „tragédiá”-nak, mert szomorú sorsa van annak, ki egyet végig élvez, az ugynevezett hosszú szivart pedig „komédiá”-nak, mert csakugyan komédiázik az, aki azt hiszi, hogy végig tudja szívni.

Külső használatra. T szerészek fájdalomcsuzó és köszvényes bajok és minden nemü gyuladások a „Moll féle francia bors-sz” szel gyógyittatnab biztos sikerrel. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. Az ár és raktár lapunk mai hirdetésében látható.

Vegyes hírek.

* **A kolera.** A Pesti Napló esti kiadása következő feltűnést keltő hirt közli: „Fentartással közöljük a hirt, melyet lapunk egy barátja tudat velünk: Tegnap reggel a Duna-parton egy munkás kolera-gyanus tünetek közt rosszul lett és a kórházba szállították. Dr. Pertik Ottó a bakteorológiai intézet vezetője megvizsgálta a beteg ürülékét, s feltalálta benne a Koch-féle bacillusokat. Megjegyezzük, hogy e hirt oly helyről közölték velünk, hogy annak valódiságában

kételkedni nincs okunk. És ha mégis fentartással közöljük, tesszük azt abban a reményben, hogy a hatóságok nem fognak elzárkózni a rájuk rótt kötelesség elől és leplezetlenül fel fogják tární a tiszta igazságot. S a mint örömmel vennék tudomást a hír czáfolatáról, úgy hangsúlyoznunk kell, hogy a hatóságok és az egészségügyi közegek bármely titkolódzása épp a jelen időben nem volna helyén való, mert éppen ellenkezőleg annak az ügynek fognak legtöbbet ártani vele, melynek érdekében a titkolódzást bárki is szükségesnek tartaná.

K r a k ó b a n, illetőleg Podgorzeo külvárosban a kolera lassan ugyan, de terjed. A tulajdonképpeni Krakóban is fordultak már elő kolera-esetek s egy reáliskolai tanuló, ki hétfőn betegedett meg, tegnap meghalt. A halottak száma öt. A vedelmi intézkedéseket nagy szigorral alkalmazzák, de úgy látszik, sok dologgal elkéstek Podgorzeóban is. A leírások, melyek most a városrésztől olvashatók, elijesztő képét nyújtják a piszoknak. Ezen most hirtelenében persze nem lehet segíteni. Az iskolákat bezárták, de azt az indítványt, hogy a nagyvásárt ne tartsák meg, elvetették. Egész Galicziában lázas sietséggel szervezik most a különféle egészségügyi bizottságokat. Lembergi mentő-állomást rendeznek be, mely éjjel-nappal nyitva van. A stajerszági Frasslauban megbetegedett munkásról azt állítják, hogy rég gyomor-bajjal öreg ember és alkalmasint ijedtében betegedett meg, mikor megtudta, hogy az általa lerakott vasúti szállítmány kolera gyanus. Ez árukat elégették.

*

H a m b u r g b a n vasárnap 241 megbetegedést és 115 halálesetet jelentettek be. Ehő 15-éig 15,663 megbetegedés és 6764 haláleset fordult elő.

* **Gróf Károlyi István Kossuthért.** A Kossuth iránti kegyeletnek utánzásra méltó fényes példáját adta gróf Károlyi István, a ki — mint halljuk — az iratok újabb köteteiből 25.000 forintnyi összeg erejéig rendelt meg példányokat és ezáltal már eleve biztosította nemcsak az újabb közlemények anyagi sikerét, de egyuttal hozzájárult ahhoz is, hogy Kossuth nemes munkáját anyagi eredmény is kövesse.

* **Gyulai Pál beteg.** Gyulai Pál, a kiváló író és kritikus oly veszélyesen megbetegedett hogy orvosai életét féltik. Vay Miklós báró, a főrendiház ősz elnöke a legmeghatottabb módon tudakozódott Gyulai állapotá után; különben városzerte általános kínos feltűnést keltett, hogy az erős, mozgékony Gyulai így egyszerre esett össze.

* **A leánygimnázium.** A leánygimnázium tervezői már kihirdették a beiratásokat, de mint most illetékes helyről jelentik, a közoktatásügyi miniszter a törvényes engedélyt az iskola megnyitására nem adta meg, sőt a szükséges tanügyi kellékek kimutatva nem lévén, a vállalat kérvényét érdemleges tárgyalás alá sem vehette. Ilyenformán a leánygimnáziumnak nevezett vállalat törvényesen sem nyilvános, sem magánjelegű tanintézetnek sem tekinthető. A megindítandó tanintézetért a közönséggel szemben tehát, ez idő szerint minden felelősség annak tervezőit terheli, a mit azért is jó tudni a szülőknek, mert az intézetnek a programmban kijelentett egyik célja a leányok kiképzése az egyetemre, pedig nálunk nőket nem bocsátanak az egyetemre.

* **Az öregek házassága.** Angliában napirenden van, hogy öreg urak nem fiatal nőkkel, hanem szintén koros hölgyekkel kelnek házasságra. A politikából ismeretes Hartington márki most vezette oltárhoz a manchesteri herczeg özvegyét. A herczeg a hatvanas éveke érinti, a herczegnő már tulhaladta. Az ilyen nagy korban kötött házasságok mind sűrűbbek Angolországban. Emlékeztetés még, hogy szir Watkin Edward, a nagy vasút- király, az angol Eiffeltornyok építője, elvette az Illustrated London News alapítójának hatvanöt éves özvegyét. A köd országban úgy látszik, az élet őszig vagy téleig őrzik melegségüket az érzelmeik. Az angol szerelem nem ismer sem évszakot, sem évszámot. Nincsenek ott aggastyánok. Előkelő hölgyek, megöszült hajuk daczára megörzik fia-

talos érzelmeiket és eljegyzésről, küszöbön álló esküvőről beszélnek olyankor, mikor a szárazföldön kortársaik már leküzdötték utolsó ellen-szenvüket a tubák szelencze iránt.

* **Asszony-bíró.** Doroshkiró orosz falu egy idő óta asszonyi fenhatóság alatt áll. Az asszony oly bölcsen s elővigyázóan intézi a falu ügyeit, hogy hivataloskodását a legkisebb gáncs sem érheti. A falu ügyeit bölcsen, közmelegedésre intézi s a mi a fő — mindig józan állapotban van. A dolognak t. i. hogy bírószkodik, s nem hogy józan ez a magyarázata: az asszony férje, a tulajdonképpeni bíró, mezei munkára van utalva s gyakran napokig van távol a falutól. S minthogy visszatértekor rendszeren úgy vette észre, hogy élettársa sokkal fényesebben oldotta meg a bíró feladatát, távolmaradását mind hosszabb időre nyújtja ki s a falu dolgát teljesen felesége gondjaira bízta. A falu népe nem talált semmi kifogásolni valót ezen az intézkedésen s a szomszéd falu koreszmárosa sem.

* **Holttest a kemenczében.** Nem tudni hogy borzalmas véletlen, öngyilkosság vagy egy megdöbbentő kegyetlenséggel elkövetett bűnügy forog-e szóban. A nagyváradi rendőrség foglal-kozik a rémes titok kiderítésével. A szörnyű eset abból áll, hogy V. Velenczén, a gyár-utca 219. számú házában rémes leletre bukkantak Schwarz Herman hamuszirkemenczéjében. Ugyanis a háznál három napszamos dolgozott, a kik közül egyik a hamuszirkemenczébe került. Hogyan és mikép? A vizsgálat deríti ki. A két napszamos úgy adja elő a dolgot, hogy ők társukkal késő éjjelig együtt beszélgettek, míg az éjféltájt aludni tért. Nem vettek rajta semmi különöst észre, csak mikor ők is lefeküdtek, hallottak keserves nyöszörgést. Keres-ték, honnan jönnek e rémületes hangok, midőn egyszerre holtra ijedten fődőzték fel, hogy a hamuszirkemenczéből. Fölszakították az ajtót: az izzó üregben ott vergődött a boldogtalan ember teste. A lábát elérhették, megragadták és kihuzták, de már akkor a halálos kínok közt kiadta lelkét. — Mindenesetre valószínűtlen, hogy valaki oly borzalmas uton akarja végét vetni életének, hogy a kemenczébe mászszon. A vizsgálatot ezért erélyesen megkezdték. A rettenetes halállal kimult ember hulláját ma föl fogják boncolni.

* **Férjének gyilkosa.** Kisteleken nagy feltűnést kelt özv. Kurucz Lászlóné vagyonos fő birtokosnő elfogatása. Az asszonyról vártalanul kiderül, hogy férjének gyilkosa volt. Kurucz László sokáig betegeskedett és tavaly temették el nagy tisztességgel. Akkor senki sem sejtett rosszat és a felületes halottkémlés nem talált talála gyanusnak a halálesetet. Most napfényre került, hogy a rettentő asszony a beteg hite-társát megfojtotta, a gyilkos asszonyt, saját édes atyja, Jamborszky Mihály árulta el akaratlanul. Jamborszky éppen akkor érkezett leányához, mikor ez már felakasztotta a beteg a falra és vonaglásában gyönyörködött. Az öreg e rémületen ugrott oda, elvágta a kötelet, de már késő volt. Az öreg aztán nem árulta el leányát, de minap összepörölvén vele, haragosan rákiáltott: „Hallgass te! Az uradat is megölted!” Egy kisteleki lakos meghallotta ezt s mert a szomszéd-ságban különben is gyanuskodtak, a csendőrség megindította a vizsgálatot. Az öreg Jamborszky rövid tagadás után mindent megvallott, de a bűnös asszony makacsul tagadja szörnyű tettét.

CSARNOK.

A háladatos ember.

Van egy ismerősöm, kinek a jósága híres messze földön. Csak rá kell nézni s leolvasható az arczáró, hogy nyugodt áldott lélek. Szemei szelidek, akár egy báránynak. A tekintete őszinte, nyílt s nem hiszem, hogy valaha tudna egyebet mondani, mint ami a szívében van. Hozzá sereglik a város és a környék, ha bajban van és még senki se hallott tőle visszautasító választ az ügyes-bajos dolgában. Remek ember. Egyszer úgy a kiállítás táján fölment

Pestre valami távoli rokona dolgában. El is végezte már a dolgait, csak az apróbb bevásárlások voltak hátra és a két órai gyorsvonattal haza készült. Összeszámította, hogy a kollegáinak, az ügyészeknek, a telekkönyvvezetőnek és a szolgának van összesen tizenhét kisebb-nagyobb fia és nyolcz leánya. Mindenkinek kell valamit vinni, mert talán el se hinnék, hogy itt járt. Elindult az utcákon keresni azt a valamit, ami szép is legyen, olcsó is legyen s a mivel leány, fiu egyaránt játszassék, mert világért sem akart forradalmat idéni elő idahaza.

A muzeum-köruton széles ponyva esernyő alatt töpörödött kis emberke egereket árult. Valóságos egereket — bádognból, ellátva egy hosszú gummi zsineggel és valami furfangos gépezettel, ami arra való, hogy az egér szaladjon. Derék játékszer s darabját egy batosért vesztegeti az öreg ember. Megtöltötte a zsebeit huszonöt darab egérrel s indult vissza a szálló felé. Most már mindennel rendben van, hazautazhatik. Mosolygott az arcza, a mint az öröme gondolt, annak a huszonöt vásott gyermeknek öröme — otthon. Egy szegietről valaki utána kiáltott:

— Nagyságos ur! Nagyságos ur!

Megállott és bevárta, míg a hatvani-utczából előkerült egy asszony, a Bátkay Jakab felesége s még örült is a találkozásnak. Hogyne! Egy ismerős arc ennyi ismeretlen között, meg aztán hátha meg van akadva ez a szegény asszony valamely ügyes-bajos dolgában, hátha segíteni kell rajta. Megtesz a szegényért mindent, hogyne tenne meg.

Bátkayné lihegve a fáradtságtól alig tudott beszélni.

— Jaj nagyságos uram, mennyire örvendek, hogy találom.

— No hát mi baj van, asszonyom?

— Nagy, erősen nagy baj s megköszöném szépen, ha segíteni méltóztatnék rajtam.

— Hogyne, hogyne.

— Hát fölhoztam a szegény bolond fiamat Pestre s szeretném elhelyezni valami alapítványos helyre a Lipótmezőre. Eddig hiába jártam, sehol semmi eredmény nincs. Egy ilyen szegény asszonyt ki se hallgatnak a nagy urak. Az uram nem jöhetett föl, mert nem kapott szabadságot az igazgatóságtól, hanem ha a nagyságos ur kegyeskednék...

— A legszivesebben, édes Bátkayné, csak egy pillanatig várjon.

Fölszaladt a szállodába, kiürítette zsebeit, aztán kocsiba ültek, kocsiztak estig Budára, vissza, újra Budára, újra vissza és estére nyugodtan hallgatta a zenét lenn a szálló udvarán s minden szemrehányás nélkül vacsorázhatott, mert a szegény Bátkayné vállairól le volt véve minden gond, az örült fiát minden díj nélkül az állam költségén fogják kezelni a Lipótmezőn.

Másnap haza utazott. A vonatról leszállva első dolga volt végigjárni a kollegái, az ügyész, telekkönyvvezető házaít s kiosztogatni az egereket a gyerekek között. A kedves apróságok örültek a játéknak; néhányat hamarosan el is rontottak, az ügyész tudományos kis fia egyről lefejtette a bádognburkolatot s megvizsgálta, hogy mi is van belül. Az ajándékozó végignézte, a mig tönkretették ajándékaikat s mikor már csak kettő három volt használható állapotban, hazament.

Otthon már várta a tegnapi, tegnapelőtti posta. Egy ilyen áldott jó embert sokan fölkeresnek. Többek közt volt benne egy aláírási iv is az árvaháztól. Tehát aláírásokat kell gyűjteni szegény árva gyermekeknek. Jó helyre küldték azt az ivet. A szabadságidő még két napig tart, az alatt be lesz töltve minden rovat — erre akár fogadást is ajánl. Zsebébe tette az ivet s elindult vele az utcákon. Hanem elmult az egész délután és az eredmény mégis megdöbbentő módon csekély. Az emberek nem akarnak adakozni, inkább panaszkodnak ők is, drágaság, adó van a napirenden, kevés a pénz, a legjobb akarattal sem lehet... Az emberbaráti munka nem sikerült. Rosz kedvvel ment haza. Otthon már várta egy ember, aki majd kezét csókolt neki, annyira el volt telve hálával a nagyságos ur jóságáért. Bátkay Jakab volt, az örült gyermek apja.

— Áldja meg a nagyságodat az Isten, mi s imádkozunk áldásért, nagyságod egy nemes lelkű férfit. Elakart jönni még a hét fiam és 4 vejem, a menyem és a sógorom, a kereskedőtársulati elnök. de én azt mondtam, hogy szükségtelen az, senki sem tudja igazabb hangon to' mácsolni a hálát, mint az apa kinek reményt adott nagyságod, hogy valaha még visszakap hatja meghalt gyermekét. Köszönöm, köszönöm.

A szegény ember sirt, a nagyságos ur pedig úgy szegyenkezett a hálálkodásba, mintha ő valami kegyetlenséget követett volna el, mivel ezt a szegény embert ok nélkül kinozza

— Kedves barátom! Amit én tettem, azt megtette volna helyettem akárki is s nem érdekes ez a csekélység ennyi szóra.

Bátkay közbevágott.

— Csekélység? Nagyságod elhalasztotta az utazást, szaladgált a szerencsétlen fiam ügyében egész nap — és nem érdemes sok szóra? De bizony érdemes! Kész vagyok nagyságodért mindenre és velem együtt minden barátom és atyámfia. Sokan vagyunk, nagy az összeköttetésünk, parancsoljon velünk. Kívánjon tőlünk akármit. Mi boldogok leszünk, ha szolgáljuk.

A jó embernek eszébe jut valami. Hát ha már ennek a szegény, derék embernek úgy nyomja a lelkiismeretét a háladatosság, hadd adjon neki alkalmat rá. Behozatni kezdte a kabátját s kihuzta az árva ivét.

— Nem, nem, dehog. Hanem nézze kedves barátom, van itt egy nyomtatott iv, amely adakozásra szólítja fel az árva egyesülete érdekében a jótékony gyermekbarátokat. Az árva-gyermekek számára kérnek könyöradományokat. Jön a tél, ruha kell a gyermekeknek s a kályhájukba tűz. Ha lenne szives — s nyújtotta az ivet.

Bátkay ur úgy tett, mintha nem értené egészen a dolgot, meg kellett neki magyarázni még egyszer. Erre aztán megértette. Nagyot sohajtott s lemondólag rázta a fejét.

— Szegény ember vagyok én kérem szépen, nagyon szegény ember.

Olyan meggyőződéssel mondta ezt, hogy igazán kegyetlenség lett volna tovább is kérni.

— Hát a czég nevében írjon alá valamit, kedves Bátokay, keveset, pár hatost...

— A czég aláírását az igazgató ur végzi, talán ha méltóztatnék az irodába táradni...

— Csak pár hatost...

— Nem vagyok följogosítva. Az nem volna szép tőlem.

Vette a kalapját és még egyszer megköszönve az önzetlen kegyet — elment.

— Hát tehet arról Bátokay ur, hogy a czég aláírását az igazgató végzi.

Thury Zoltán.

MENETREND

1891. Május 1-től.

Debreczenből indul:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 40 p.
" "	délután 12 ó. 52 p.
" "	este*) 10 ó. 31 p.
Csak " N.Várad" felé	d. u. 3 ó. 40 p.
M-Sziget felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" "	este 7 ó. 45 p.
" "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 45 p.
" "	d. u. 3 ó. 35 p.
" "	este. 7 ó. 35 p.
" "	d. u. 3 ó. 48 p.
Büd-Szt- (m. á. vasutól)	reggel 5 ó. 19 p.
Mihály felé (" " d. u.)	3 ó. 19 p.
(vásártérről)	reggel 6 ó. 04 p.
" "	d. u. 3 ó. 38 p.
(m. á. vasutól)	reggel 4 ó. 15 p.
Füzes-Abony- (" " d. u.)	5 ó. 10 p.
felé (vásártérről)	reggel 4 ó. 32 p.
" "	d. u. 5 ó. 24 p.

*) Közvetlen vonat M. Szigetről Budapestre

Debreczenbe érkezik:

Budapest—N.-Várad felől: éjje.**) 2 ó. 44 p.
" " d. u. 3 ó. 09 p.
" " (gy. v.) este 7 ó. 09 p.
Csak N.-Várad felől: reggel 7 ó. 42 p.

M.-Sziget felől:	reggel 8 ó. — p.
" "	délután 12 ó. 29 p.
" "	este 10 ó. 16 p.
Kassa felől	reggel 8 ó. 07 p.
" "	délután 12 ó. 36 p.
" "	este 7 ó. 20 p.
Büd Szt- (vásártérről)	reggel 8 ó. 03 p.
" (" " délután)	5 ó. 46 p.
Mihály felé (m. á. vasutól)	reggel 8 ó. 17 p.
" (" " este)	6 ó. 05 p.
" (" " vásártérről)	d. u. 5 ó. 23 p.
Füzes-Abony- (" " reggel)	8 ó. 12 p.
felől (" " m. á. vasutól)	d. u. 5 ó. 37 p.
" (" " reg.)	8 ó. 27 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

sz.v. reggel	8 ó. 25 p.
gy.v. d. u.	2 ó. 10 p.
sz.v. este	7 ó. — p.

(Egységvasuti (zóna) idő szeint).

**) Közvetlen vonat Budapestről M.-Szigetre.

Leszállított áru selymeket

méterenként 25% — 33¹/₃% és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is póstabér és vámentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták pósta fordulólával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (2.)

7285—7294.

1892.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közbírré tételik, miszerint a város tulajdonát képező Bárány csapszék a hozzátartozó mészárszékekkel; a Cserepes csapszék; a Csicsogó csapszék, a hozzátartozó mészárszékekkel; a Nyulás csapszék; a Bégány csapszék; külső baromvásártéren lévő kőpincze, a lóvásártéri csárdával; Epreskerti csapszék; és a baromvásártér melletti katonai gyakorló téren épült honvédbarakkbeli markotányos helyiség 1893. évi január 1-től kezdődőleg három évre, a városháza nagy termében, folyó 1892. évi október 4-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett, haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben kitüntetett kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1892. szeptember 19.

A városi tanács.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A sokszorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg“ -et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mind egyik üveg MOLL A. védjegyét tüntető fel és „A. MOLL“ feliratu ónozzattal van zárva

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinek legismerteseb népszerű. Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta pósta utánvét mellett teljesítettnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész u hoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

HORNOF, lelkész Micholup-ban.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Királyi Tisadar. uraknál.

KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTÉSZET.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt
 s 3 gyorsajtóval berendezett

LEGNAGYOBB

KÖNYVNYOMDÁJA

Debreczenben, Széchenyi-utca Simon-ház.

Ajánlkozik mindennemű

nyomdai munka gyors és díszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos ívek,

hivatalos nyomtatványok minden alakban.

Ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok
 falragaszok, körlevelek, gyászjelentések,

LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK

Báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron

állíttatnak ki.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

KÖNYVKÖTÉSZEZETÜNKBEN

mindenféle díszes és egyszerű munkák
 gyorsan és jutányos áron elkészíttetnek.

